

Islamisk-Kristent Studiecenter (IKS) - Center for Sameksistens

Årsberetning 2011-12 v. formanden, Lissi Rasmussen 19.marts 2012

IKS har igen i år været fokuseret på tre konkrete projektområder, som hænger sammen: ligebehandlingsarbejde, omsorgsarbejde på sundhedsområdet og arbejde med indsatte og eksindsatte unge. Desuden har vi deltaget i forskellige sammenhænge både her i landet og udenfor.

Flytning

Da lejemålet på Nørrebrogade 32.2. blev opsagt, flyttede IKS i slutningen af november 2011 midlertidigt sin postadresse til formandens nye privatadresse, Ryesgade 27.3.tv., 2200 Kbh. N. Centrets inventar er midlertidigt blevet opmagasineret i kælderen under Sankt Johannes Kirke (sammen med det, der i forvejen stod der). Centrets bibliotek befinder sig stadig på Center for Europæisk Islamisk Tænkning (CEIT), Det Teologiske Fakultet, Københavns Universitet, men skal flyttes derfra over sommeren.

Møder er blevet afholdt på CEIT, i Dansk Islamisk Centers nye lokaler Baggesensgade 4, i Nørrebro Apoteks frokoststue og på IKS's nye postadresse.

Når Projekt Katalysator for eksindsatte unge forhåbentlig går i gang, skal der findes nye lokaler.

Ansatte og frivillige

Ingen ansatte, stigende antal frivillige i forbindelse med de to omsorgsprojekter.

Projektvejledning, rådgivning og foredragsvirksomhed

Også i år har der været et antal henvendelser om hjælp og information til studerende, om rådgivning og kontakter i forbindelse med projekter, specialer, foredrag og oplæg i forskellige sammenhænge.

Studiegrupper

Studiegruppe (20 deltagere) læser kristne og muslimske tekster og diskuterer teologi og filosofi (initiativtagere: *Theodor Jørgensen* og *Safet Bektovic*).

Møder og konferencer

DebatCafé

30.5.2011 om *Bandekriminalitet på Nørrebro* med oplæg af cand.publ. *Aydin Soei*, som nyligt havde udgivet bogen, *Vrede Unge Mænd. Optøjer og kampen for anerkendelse i et nyt Danmark*, og *Lissi Rasmussen*, som nyligt havde udgivet rapporten, *Livshistorier og Kriminalitet*. Der var godt fremmøde med op mod 50 deltagere. En stor del af disse arbejder med problematikken til dagligt.

Internationalt Iqbal-symposium:

IKS blev i år mere involveret i forberedelsen af det årlige Iqbal-seminar, denne gang den 12.november 2011, i samarbejde med Iqbal Academy Scandinavia (IAS) med temaet, *Challenges of Arab Spring for East and West*. Seminaret blev afholdt i CEIT - med deltagelse af 23 forskere og studerende fra Danmark, England og Pakistan. Det blev et meget informativt og lærerigt møde med et yderst aktivt engagement fra deltagernes side.

Seminaret tog udgangspunkt i følgende spørgsmål: På hvilken måde har opstandene i den arabiske

verden bragt ændringer i Mellemøsten og Nordafrika, i øst og i vest. Har de ændret det billede vi har af hinanden? Har de ført til, eller vil de føre til en omdefinering af begreber som demokrati, social samhørighed, diversitet, integration osv.? Er vi blevet bragt tættere sammen? Desuden blev det drøftet, hvorledes Iqbal ville have forholdt sig til ”det arabiske forår”.

Medarbejdere i Islamisk-Kristent Studieceter holdt oplæg. Flere af indlæggene blev publiceret i vort tidsskrift.

Ligebehandlingsarbejde

Medlemsskab af Rådet for Menneskerettigheder og dets Ligebehandlingsudvalg (LBU). LBU er et rådgivende organ for Institut for Menneskerettigheder i spørgsmål vedrørende det nationale arbejde med at fremme ligebehandling og forebygge diskrimination. I udvalget sidder repræsentanter fra blandt andre Kvinderådet, Ældremobiliseringen, Rådet for Etniske Minoriteter og Center for Ligebehandling af Handicappede. IKS har været repræsenteret ved *Christa Lund Herum og Ilham Ali*. Ilham har ønsket at træde ud.

Samarbejde med Ungdomsbyen i Rødovre: der har ikke i dette år været afholdt kurser med IKS-deltagelse.

Etnisk Ressourceteam

Etnisk Ressourceteam (ERT) arbejder på fire hospitaler (Rigshospitalet, Herlev Hospital, Bispebjerg Hospital og Hvidovre Hospital). IKS støtter stadig transportudgifter for ERT-frivillige. Koordinator, Naveed bruger meget tid på undervisning på hospitalerne og på at modtage delegationer fra resten af landet og andre lande så som Norge og Belgien, som ønsker at starte et lignende projekt i egen sammenhæng. Nedenfor nævnes nogle af de vigtigste aktiviteter (primært relateret til Naveed) ud over samtaler med patienter og pårørende samt undervisning og rådgivning af personale.

I september 2011 blev der trykt en rapport om ERTs virke 2008-11. Denne rapport publiceres i næste nummer af vort tidsskrift.

Marts 2011: ERT kom med i klinisk etisk komite på Herlev Hospital.

Oplæg på Diakonissestiftelsens hospice, Frederiksberg (Naveed).

Undervisning af frivillige i Cafe Hr. Berg på Rigshospitalet. (Læge Samia Ditta).

ERT er med i fokusgruppe for Kolding Sygehus om religiøse bygninger.

Rådgivning på Omsorgscenteret Hvissinge.

Islam og sjælesorg (Naveed), oplæg ved debatarrangement, arrangeret af SEHAT, Panum.

April: ERT medlem af MESU centerråd (Center for Migration, Etnicitet og Sundhed, KU)

Undervisning af tyrkiske imamer, arr. af CEIT, om kulturel og religiøs støtte på hospitaler (Naveed)

Maj: ERT samarbejde med LOKK og møde i Dannerhuset om åndelige, religiøse støttemuligheder til kvinder.

Juni: Delegation fra Oslo hos ERT på Rigshospitalet (Tros- og livssynspolitisk Utvalg, Kulturdepartementet).

Hjælp til Roskilde Sygehus ift. oprettelse af interkulturelt team.

August: Haderslev Stifts arrangement om ældreomsorg for etniske minoriteter (Naveed).

September: 7.sept. Lissi og Naveed: undervisning og rådgivning på traumecentret på Rigshospitalet om banderelaterede unge i forbindelse med skyderier i bandemiljøerne.

Fælles mini-seminar, arr. af ERT på Rigshospitalet med delegation fra Belgien på besøg i sundhedsministeriet.

Forelæsning på Oslo universitet, ERT, om islam og sjælesorg (Naveed)

Oktober: Åbent hus på Herlev Hospital, rundvisning v. præst og imam.

Delegationsbesøg fra hospital i Trondheim, Norge til Rigshospitalet.

Oplæg i Forskningsnetværket for Etniske Minoriteter, KU (Naveed).

ERT med i følgegruppen for Linien (Naveed) <http://www.liniens.dk/>

December: 6.dec. Lissi og Naveed: besøg på Rigshospitalet af medarbejdere fra Kirkelig Dialogsenter i Oslo og Bergen.

Januar 2012:

ERT besøg af Folkekirke og Religionsmøde på Rigshospitalet (V. hospitalspræst Henning Nabe-Nielsen og Naveed).

Fængselsprojekt - Katalysator

IKS har i samarbejde med foreningen, *Vores Unge og Rådgivning af Unge med Minoritetsbaggrund* (RUM) taget initiativ til Projekt Katalysator for indsatte og eks-indsatte unge (særligt med etnisk minoritetsbaggrund) i Københavnsområdet (dvs. primært Vestre og Blegdamsvejens Fængsel, Vridsløselille og Herstedvester). Målet er at opbygge et fast samlingssted på Indre Nørrebro. Unge indsatte (primært med etnisk minoritetsbaggrund), der har besluttet at forlade det kriminelle liv, kan henvises af fængselspræster, -imamer og fængselspersonale til stedet, hvor de kan få vejledning og støtte til at komme i gang med uddannelse og/eller arbejde og til at få en mere positiv kontakt til det omgivende samfund. Desuden vil der være en række sociale aktiviteter, hvor tryghed, fællesskab og aktiv deltagelse er i centrum. Der er allerede skabt kontakt til ressourcepersoner og en række interesserede unge (herunder tidligere indsatte) og til forskellige ungdomsorganisationer, som ønsker at være med i projektet. ERT vil spille en central rolle i dette arbejde. Desuden er der søgt økonomisk støtte, da projektet vil være afhængigt af, at der kan ansættes medarbejdere. Der er koblet en ekstern konsulent på fundraising. Desuden blev der 29.feb.2012 afholdt et møde med Karen Klint og integrationsordfører, Jakob Bjerregård, Socialdemokraterne.

IKS er nu i gang med en systematisering og udvidelse af mentorarbejdet, der blev påbegyndt for knap to år siden, hvor etnisk minoritetsunge, der ønsker støtte til at forlade det kriminelle liv, kan få tilknyttet en frivillig mentor. Der er oprettet 19 mentorordninger med seks frivillige mentorer (flere af dem præster). Ordningen har vist sig at have en positiv virkning på de unge, herunder også flere, der i forvejen var opgivet af både kriminalforsorgen og kommunen. 12 af dem sidder stadig i fængsel. 5 har lagt kriminaliteten bag sig og er nu i gang med uddannelse, mens 2 er blevet løsladt, og der er ikke længere kontakt til mentor.

Der er afholdt to mentor-seminarer for nuværende og kommende mentorer og ressourcepersoner, og der planlægges opkvalificerende kurser og supervisionsmøder for samme målgruppe i løbet af de næste par måneder. Mentorseminarerne blev holdt

14.1 i Dansk Islamisk Center med deltagelse af nye mentorer og ledere af de involverede instanser, fængselsimam Waseem Hussain, Fatih Alev, Jan Mansur Hussain og Lissi Rasmussen.

25.2 i Nørrebro Apoteks frokoststue med yderligere deltagelse af mentorer og ressourcepersoner.

Som frivillig kan man deltage i projektet som besøgsven eller mentor - og senere, når stedet forhåbentlig bliver oprettet, også som frivillig på stedet - alt efter hvor meget og på hvilken måde man ønsker at engagere sig.

Der er desuden afholdt to *debatcaféer* i Vestre Fængsel, med Jørgen S. Nielsen som oplægsholder, om det arabiske forår med ca. 25 håndplukkede deltagere.

Besøg fra udlandet:

IKS havde i ugerne 11.-19.marts og 27.marts-4.april besøg af to syriske kvinder fra Hama, *Rufaida ALHabash* og lektor *Ghada Ghazal*, som vi har samarbejdet siden 2005 omkring omsorgsarbejde i København og Hama. Medlemmer af IKS har tidligere mødt dem på konference i Damaskus, og IKS har i 2006 haft en konference hos og sammen med dem i Hama. De to kvinder har desuden haft et længere ophold i København, hvor de bl.a. deltog i Safets og Lissis kompaktseminar om social etik på Københavns Universitet i 2007.

Dr. Rufaida ALHabash er leder af Islamic Studies Centre og Al Andalus Institute i Hama <http://www.alandaluse.net/en/>. Hun har en PhD i Dawa Studies om kvinders engagement i islam fra University of the Holy Qur'an i Sudan. Har i flere år arbejdet med interreligiøs og –kulturel dialog. *Ghada Ghazal* underviser ved Al Baath Language Center, Hama, Syrien. Hun har en MA i engelsk litteratur og sprog. Underviser desuden i islamiske studier og dialog mellem civilisationer.

Begge har i mange år undervist i og arbejdet med kristen-muslimske relationer i Syrien.

Rufaida og Ghada deltog 7.-11.marts i Danmissions konference om Secular State, Religious Neutrality and Social Cohesion – med deltagelse fra Egypten, Libanon, Syrien og Danmark. Programmet for den efterfølgende uge inkluderede flere møder med dem om situationen i Syrien, bl.a. på CEIT og på Læreruddannelsen Zahle. Desuden mødte de to syriske kvinder en række indsatte i Blegdamsvejens Fængsel.

Andre projekter/aktiviteter

Medarbejderes aktiviteter i og udenfor Danmark (relateret til IKS)

Naveed og Fatih deltog i en konference på Kreta den 12.-15.april 2011, arrangeret af Danmission sammen med Coptic Evangelical Organisation for Social Service, CEOSS. Temaet var ”Transformation Processes in Arab and European countries – Formation of Identities in Conflict.” Der deltog 40 opinionsdannere og officielle regeringsrepræsentanter fra den arabiske verden og 40 fra Europa.

Fatih Alev deltog primo oktober 2011 i en *dansk-egyptisk dialogkonference i Alexandria*, Egypten om mediernes ændrede rolle for demokrati og samfund, arrangeret af Danmission i samarbejde med CEOSS.

Derefter deltog Fatih i *Doha International Center on Interfaith Dialogue's (DICID) 9. Doha Interfaith Conference* 24.-26. oktober 2011, hvis overordnede tema var *Social Media and Inter-Religious Dialogue: A New Relationship*. Der var 200 deltagere fra 55 lande fra alle fem kontinenter, overvejende religiøse repræsentanter og akademikere.

Endvidere deltog Fatih i den internationale konference om *'Global Movement of Moderates- i Kuala Lumpur* 17. – 19. januar 2012, som havde til formål at fremme en løs sammenslutning af enkelt-individer, organisationer samt statsaktører og intelligentsia som arbejder for en varig og fredelig sameksistens. Konference var arrangeret af *Alumni Association of International Islamic University*

of Malaysia i samarbejde med *International Islamic University i Malaysia* - under protektion af Malaysias præmier minister, *Hon. Dato' Sri Mohd Najib Tun Razak*.

Naveed Baig

Marts: Workshop på Den Sociale Højskole om islam og socialt arbejde. Kom med i CEITS EU samarbejde

Maj: Repræsenterede IKS på pilgrimsvandring med pilgrimspræst, buddhistisk center og IKS.

Oplæg i Børsen ifm. islam-udstilling om den muslimske Jesus (IKS repræsenteret v. Naveed).

Oplæg om islam i Rejsby, Jylland, arr. af Folkekirke og Religionsmøde. P1 optagelse af fredagsbøn på Store Bededag.

September: Repræsenterede IKS ved Nordisk teologisk konference, Dragør (respons på oplæg).

Oplæg på inspirationsdag om krop og religion, Århus (repr. IKS).

Oplæg ved inspirationsdag om interreligiøs dialog, panel med biskop og rabbiner i KBH (repr. IKS)

Deltog i P1 program om 'Krop og religion' (religionsrapport).

Bidrag til Stiftsårsbogen i KBH om religionsdialog (repr. IKS).

November: Inspirationsoplæg i Aalborg om 'fremmede kulturer'.

Februar: Foredrag om, hvor moralen kommer fra (repr. IKS), Borgergade, KBH.

Er i bestyrelsen for Jødisk Muslimsk Netværk i Danmark. FN har opfordret til at man markerer den første uge af februar hvert år som World Interfaith Harmony Week. Netværket inviterede således til et arrangement på Rådhuspladsen den 5. feb. med overskriften, *Tolerance. Støt mangfoldigheden i København og Danmark*. Arrangementet var støttet af Bland dig i byen puljen, Københavns Kommune. IKS var repræsenteret ved Aminah og Naveed.

Safet Bektovic

Har deltaget i flere konferencer: Frankfurt Oder, Tyskland (Jan 2011) om memory og identity; Sofija i Bulgarien (maj 2011) om islamiske trossamfund – muftiater i Sydøsteuropa; Sarajevo (maj 2011) om moderne islamisk tænkning.

Safet underviser på Det Teologiske Fakultet i Oslo i islamisk filosofi og sufisme.

Theodor Jørgensen

Har holdt flere foredrag om kristen-muslimske relationer.

Lissi Rasmussen

Har i det forløbne år holdt en række foredrag og indlæg om kriminalitet og radikalisering blandt unge med etnisk minoritetsbaggrund i regi af bl.a. Københavns Kommune, Næstved Kommune, SSP, Servicestyrelsen, socialrådgiveruddannelsen og Diyanet, Taastrup.

Har deltaget i workshops i Roskilde og Århus i oktober og november inviteret af Specialfunktionen for den Etniske Beskæftigelsesindsats, Specialfunktionen for ligestilling og Den Nationale Ungeenhed med henblik på at udvikle et inspirationskatalog med fokus på at finde nye veje og løsninger til en styrket uddannelses- og beskæftigelsesindsats over for unge mænd af ikke-vestlig herkomst.

Holdt foredrag i *Vestre Fængsel* 1. februar 2012 for 20 nationale og internationale forskere med forskellig faglig baggrund fra forskernetværket Negotiating (In)visibilities på Københavns Universitet, som afholdt deres første konference på Carlsberg Akademi. Foredraget handlede om synlighed og usynlighed - panoptiske principper, og hvordan de er blevet adapteret til nutidens forestillinger om, hvordan et fængsel skal fungere. Se <http://ni.ikk.ku.dk/>

Bøger, bidrag til bøger/hæfter:

Safet Bektovic har udgivet bogen, Islamisk filosofi: Baggrund, problemstillinger og moderne udformninger (Anis 2012).

Safet har desuden bidraget om sufisme i antologien, Mystik i Filosofi, Religion og Litteratur (Forlaget Univers 2011), i Racial Studies: Studying Muslims and Constructing Islamic Identity, Methods and Contexts in the Study of Muslim Minorities (2012).

Safet, Naveed og Lissi har bidrag I Jørgen S. Nielsen (red.): Islam in Denmark: The Challenge of Diversity (Lanham MD: Lexington, 2012).

Naveed har (sammen med Ph.d. stipendiat Hanne Bess, KU) skrevet artiklen, 'Enhver skal smage døden' i tidsskriftet, Nordisk Tidsskrift for Palliativ Medisin, Norge.

Lissi har bidraget med artiklen, Diapraxis: Towards Joint Ownership and Co-citizenship, I Politorbis (eitschrift zur Aussenpolitik) 2/2011 med temaet Religion in Conflict Transformation.

www.eda.admin.ch/politorbis. Federal Department of Foreign Affairs, Bern, Schweiz.

Tidsskrift

Der er udkommet to numre i 2011 om det arabiske forår, 1/2011 om Forår for Minoriteter i Egypten og Europa og 2/2011 om Arabisk opstand og social filosofi.

Medlemmer

Der er pt. 73 individuelle medlemmer og 15 kollektive medlemmer (inkl. 1 støttemedlem).

Økonomi

Vi har ikke haft nogen store udgifter i det forløbne år. Vi er afhængige af pulje- eller fondsmidler for at kunne gå videre med projektet for eksindsatte.

Fremtid

IKS' aktiviteter i fremtiden er stadig afhængige af, om det lykkes at skaffe midler til Projekt Katalysator og dermed gøre det muligt igen at få et fast tilholdssted. Mange af IKS' tidligere aktiviteter så som debatcaféer, dialoggrupper og undervisning vil i så fald kunne genoptages, men i en ny ramme, dvs. med relevans til vore to omsorgsprojekter og ligebehandlingsarbejdet.

IKS holder således fast i primært at arbejde socialt og diakonalt. Det er vores erfaring, at det dia-praktiske, interaktionen i dette arbejde mellem mennesker med henholdsvis kristen og muslimsk baggrund er den mest frugtbare måde at forbedre sameksistens på. Fælles praksisorienterede projekter har betydning ikke blot for dem, der konkret er involveret i arbejdet, og det tillidsforhold, der opstår mellem dem, men også for de enkelte borgere, der oplever, at deres behov bliver taget alvorligt, og at dette sker på tværs af kulturelle og religiøse forskelle.